

Representantforslag 117 S

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Jon Jæger Gåsvatn

Dokument 8:117 S (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Jon Jæger Gåsvatn om endring av regelverk for mobile slakteri

Til Stortinget

Bakgrunn

Siden 2006 har norske bønder på Vestlandet hatt tilbud om mobilt husdyrslakteri. Tidligere har det kun vært tilbud om mobile slakteri til slakt av vilt og oppdrettsvilt.

Tillatelse ble gitt til Mobilslakt AS i 2006 av Mattilsynet for slakt av husdyr. Nå vil Mattilsynet stoppe virksomheten til Mobilslakt AS grunnet hygieneforhold. Forholdene knytter seg i hovedsak til krav om toalett og garderobefasiliteter for de ansatte på slaktebilen. De mobile slakteriene har ikke slike fasiliteter verken i eller som tillegg til slaktebilen. Muligheten for at de ansatte kan bruke permanente toalett og garderobefasiliteter på gårdene der de skal utføre slaktingen, er ifølge Mattilsynets krav ikke godt nok. Mobilslakt AS har siden 2006 hatt dispensasjon til å benytte garderobefasiliteter i de permanente lokalene til Strilalam BA. Denne dispensasjonen er nå utløpt, og Mattilsynet er ikke villig til å fornye dispensasjonen.

Stortingsrepresentant Torgeir Trældal stilte skriftlig spørsmål om saken til landbruks- og matministeren, Dokument 15:738 (2010–2011). Imidlertid ble spørsmålet besvart av helse- og omsorgsministeren.

Dagens regelverk

Regler vedrørende mobile slakteri er hjemlet i lov 19. desember 2003 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).

Konstruksjon, utrustning og utstyr til bruk ved mobile slakteri skal være godkjent av Mattilsynet ut fra dyrevern hensyn.¹

Hygienekrav til næringsmiddelvirksomheter og krav om registrering eller godkjenning av slike virksomheter er hjemlet i loven.

Forskrift 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) fastsetter allmenne krav til alle typer næringsmiddelvirksomheter.

Forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliahygieneforskriften) fastsetter tilleggskrav til virksomheter som fremstiller mat fra dyr, for eksempel slakterier.

Vurdering

I forbindelse med St.meld. nr. 12 (2002–2003) Om dyrehold og dyrevelferd ble det blant annet bemerket følgende²:

«All slakting av dyr for humant konsum skal skje ved bedøvelse før avblødning. Det pekes på følgende positive sider ved forholdene på slakteriene:

- Norske slakterier skal før de tas i bruk, være godkjent ut fra hensynet til dyrevelferden.
- Det er gjennomgående et godt samarbeid mellom kontrollmyndighet og bedriften.»

¹ Forskrift 28. august 1995 nr. 775 om dyrevern i slakterier § 5

² St.meld. nr. 12 (2002–2003) under punkt 9.5.4.1.

Det ble videre bemerket:

«Det er imidlertid en økende interesse og bekymring blant forbrukerne om hvordan forholdene er for dyrene på slakteriet og under selve slaktingen. Landbruksdepartementet vil fokusere på en del forhold hvor forbedring er ønskelig og mulig:

- I slakteprosessen kan hygienekrav og velferdshensyn komme i konflikt.
- Ut fra hensynet til dyrevelferd synes det å være en fordel med en desentralisert og differensiert slakteristruktur.
- Godt drevne feltslakterier, mobile slakterier og gårdsslakterier ivaretar hensynet til dyrevelferd på en god måte.»

Etter dagens regelverk stilles det like strenge krav til mobile slakteri som til permanente slakteri.

Forslagsstillerne er av den formening at hygienekrav til næringsmiddelsektoren bør være strenge grunnet mattrygghet og matkvalitet. Dette må også gjelde for håndtering av slakt av så vel husdyr som vilt. Imidlertid er forslagsstillerne av den formening at det bør kunne lempes på krav til innretning av mobile slakteri når det gjelder toalett, og garderobefasiliteter i forhold til permanente slakteri, da mobile slakteri vil ha anledning til å bruke nevnte fasiliteter

ved de permanente gårdsanlegg hvor slaktingen skal utføres.

Forslagsstillerne viser til St.meld. nr. 12 (2002–2003) hvor det ble bemerket følgende:

Transporttid (under pkt 5.6.2)

«Konsekvensen av færre slakterier er at transporttiden har gått vesentlig opp. Selv om Norge fortsatt har et stort antall slakterier sammenliknet med mange andre land, gjør ferger og store avstander med til dels dårlig veistandard at transporttiden likevel blir lang. På begynnelsen av 1990-tallet ble det vurdert slik at innføring av maksimale transporttider for slaktedyr var unødvendig. Nå er det krav om maksimalt åtte timer for slaktedyr, men med mulighet for dispensasjon på inntil 11 timer i enkelte områder i Nord-Norge. For fjørfe som skal sendes til slakt er det en maksimaltid på 12 timer. I områder der transporttiden ligger på grensen av det tillatte, kan krav om maksimaltid føre til oppdrevet tempo ved driving og lasting og dermed økt stress for dyrene. Flere slaktedyr enn før kommer nå fram til slakteriet på kveldstid, og må stalles opp til dagen etter.

For å redusere stressbelastningen for slaktedyr har det vært enkelte forsøk på å etablere gårdsslakterier og mobile slakterier. Disse har imidlertid møtt vanskeligheter i forhold til offentlig bestemmelser. For tiden finnes bare ett godkjent mobilt slakteri, som slakter rein. Det søkes etter løsninger for småskala slakting og lokal foredling.»

Oversikt over husdyr som dør under transport før slakting (2001–2007)¹

År	Storfe			Sau			Gris		
	Dyr i alt	Døde dyr	Prosent	Dyr i alt	Døde dyr	Prosent	Dyr i alt	Døde dyr	Prosent
2001	344 562	17	0,005	1 182 982	172	0,015	1 335 954	292	0,022
2002	346 697	26	0,007	1 167 706	141	0,012	1 339 865	348	0,026
2003	336 953	12	0,004	1 235 809	133	0,011	1 345 243	287	0,021
2004	335 816	9	0,003	1 299 880	130	0,010	1 550 206	298	0,019
2005	324 368	13	0,004	1 205 817	128	0,011	1 480 049	350	0,024
2006	296 837	10	0,003	1 206 076	130	0,011	1 369 562	383	0,028
2007	349 247	16	0,005	1 130 917	92	0,008	1 471 326	336	0,023

Kilde: Mattilsynet

¹ Tallene er hentet fra rapporten Kjøttets tilstand 2008: Statistikk kapittel 4

Forslagsstillerne vil for det første bemerke at reisetiden for slakt blant annet er med på å øke stressfaktoren hos dyrene – som igjen er med på å øke sannsynligheten for at dyr dør under transport. For det andre vil forslagsstillerne bemerke at stress hos dyr under transport frem til slakteri er med på å forringe matkvaliteten av kjøttet.

Forslagsstillerne mener at dyrehelse og dyrevelferd kan ivaretas på en bedre måte ved at bønder som driver med husdyrhold med lang reisetid til nærmeste permanente slakterianlegg, har muligheten til å benytte seg av tilbudet et mobilt slakteri er. Forslagsstillerne anser ikke mobile slakteri som en konkurrent til permanente slakterianlegg, men mer som et hensiktsmessig supplement.

Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen medvirke til at det gis forlengelse av dispensasjon til Mobilslakt AS for å kunne videreføre slaktingen.
2. Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til permanent regelverk for slakteri hvor det skilles mellom krav til permanente og mobile slakteri.

23. mars 2011

